Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVIII. Ч. 56. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 25-го БЕРЕЗНЯ 1981 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, MARCH 25, 1981 No. 56. VOL. LXXXVIII.

Започаткована М. Фенвик акція в обороні М. Руденка набирає розмаху

Вашінгтон. — З ініціятиви конґресменки Миллісент Фенвик, відомої й відданої поборниці за людські права в Україні й у всьому світі, був написаний нещодавно лист до всіх членів Палати Репрезентантів у справі оборони Миколи Руденка, життя якого є явно під загрозою в совєтському ув'язненні.

Як відомо, Руденко 19-го грудня минулого року оголосив безтермінову голодівку, а в середині березня мав бути підданий складній операції.

Лист М.Фенвик і її особисте звернення в справі рятунку М.Руденка викликало жвавий відгук серед конґресменів, і на її лист з 4-го березня вже зареагувало чимало законодавців, даючи свої підписи під іншим листом, і також з 4-го березня, зверненим до совєтських властей в обороні М.Руденка.

Багато з конґресменів, крім підпису під спільним листом до амбасадора СССР Анатолія Добриніна в справі звільнення М.Руденка, написали і власні листи на різні інстанції в Совєтському Союзі, щоб полегшити долю голови Української Гельсінкської групи, щоб добитися його звільнення.

Текст листа до Добриніна з 68-ми підписами конґресменів є такий: „Ми пишемо до Вас, щоб висловити нашу турботу за Миколу Руденка, інваліда війни, відзначеного за хоробрість у боях, який тепер відбуває 12-річний засуд у таборі примусової праці в Мордовському комплексі. Нещодавні повідомлення подають до відома, що здоров'я М.Руденка швидко погіршується, але, не зважаючи на це, він не буде звільнений від виконування виправних робіт.

Ми наполегливо прохаємо, щоб пана Руденка забезпечили дуже необхідною йому медичною опікою, і щоб його було звільнено від тяжкої фізичної праці. Нарешті і найбільш важливо: ми прохаємо, щоб М.Руденка було звільнено з табору примусової праці і дозволено йому подорожувати до З'єднаних Стейтів Америки для медичного лікування й терапії.

Ми просимо Вас передати Предсідникові Брежнєву нашу глибоку турботу за пана Руденка" — під цим листом по черзі підписи всіх 68-ми конґресменів.

Цей лист був вислідом окремого листа від Миллісент Фенвик до всіх понад чотирьох сот членів Палати Репрезентантів і після подібного листа від конґресмена Лоренса Кофліна з 13-го дистрикту в Пенсильванії, який на прохання Уляни Мазуркевич, голови американської групи захисту національних і людських прав на Україні, написав свою вимовну підтримку заходам Миллісент Фенвик в Конґресі, про що він також поінформував окремим листом головного редактора „Свободи" 13-го березня, надсилаючи одноразово текст його особистого листа до начальника концентраційного табору, де тепер карається Микола Руденко.

Конґресмен Лоренс Кофлін в цьому листі поруч іншого пише: „Багато з моїх виборців у Пенсильванії довели до мого відома їхнє велике схвилювання долею Миколи Руденка. Ми розуміємо, що пан Руденко — інвалід через скалічення хребта під час його служби в Червоній Армії у Другій світовій війні, довше не буде користуватися звільненням від участи в тяжких виправних роботах. Ми сподіваємося, що ви докладете своїх впливів, щоб переглянути умови Руденкового ув'язнення, щоб запевнити йому фізичне благополуччя. Але ще більше важливости ми надаємо його беззастережному й повному звільненню з ув'язнення, як в'язня сумління"...

Не менш вимовним був і лист до головного предсідника УНСоюзу д-ра Івана О.Флиса від конґресмена Геролда С.Голленбека з 9-го дистрикту в Ню Джерзі. Надсилаючи копію підписаного листа до амбасадора СССР Добриніна, конґресмен пише головному предсідникові: „Знаючи наше спільне глибоке затурбування долею Миколи Руденка, відомого українського письменника і поета та високо декорованого найвищими відзначеннями воєнного ветерана, а тепер в'язня сумління в Совєтському Союзі, я думаю, що Ви втішитесь копією листа до Добриніна, що його я нещодавно підписав. Прошу бути певним, що я продовжуватиму близько стежити за всіма розгортаннями справи, що стосується трактування М.Руденка совєтськими властями".

В зацікавленні всіх цих заслужених американських законодавців, на чолі з ініціяторкою оборонної акції за Руденка Миллісент Фенвик, брав видатну участь Ігор Ольшанівський разом з багатьма членами Комітету Американці в обороні людських прав в Україні, і члени філядельфійського Комітету в Обороні Людських і Національних Прав в Україні, що його очолює Уляна Мазуркевич, та інші подібні групи.

Появилася шоста книжка А. Камінського

Джерзі Сити, Н.Дж. — В березні ц.р. у видавництві „Сучасність", Мюнхен, у серії „Бібліотека Прологу і Сучасности" ч. 147, вийшла вже шоста книжка відомого українського політичного письменника і теоретика Анатоля Камінського під назвою „Яка орієнтація?"

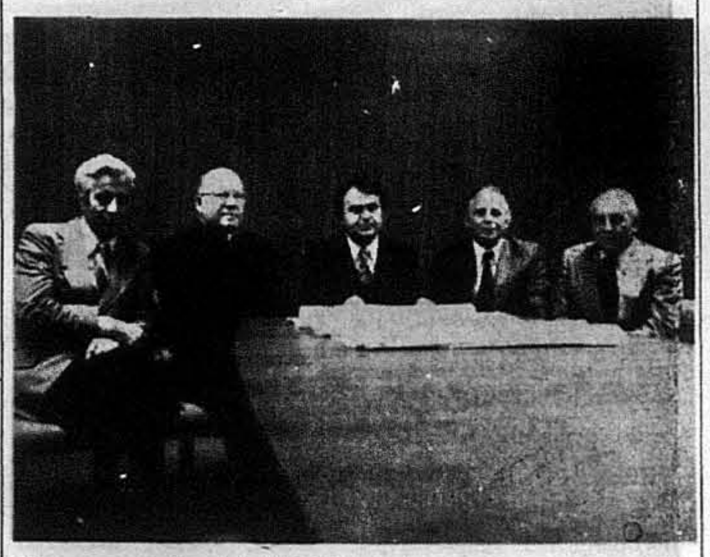
В книжці насвітлені орієнтири української політики на тлі сучасної дійсности в Україні і на еміґрації, базовані на засадах власнопідметности, демократизму та поєднання революційних і еволюційних форм боротьби.

Особливу увагу автор приділяє питанню психологічного визволення народу. Багато місця присвячено проблемі українсько-російських взаємин на історичній канві: природа російського імперіялізму, такі складники російської політичної думки і практики, як месіянізм, тоталітаризм, нетерпимість, ворожість до демократії та плюралізму. Цим неґативним впливом протиставлено прагнення нашого народу до свободи, демократії, правопорядку і справедливости.

Збірка охоплює дев'ять есеїв: Яка Орієнтація?; Під впливами російського тоталітаризму; Між тоталітаризмом і демократією, між еволюцією і революцією; На потребу: суспільні рухи; Чому нервуються Солженіцин і Краснов?; Про леґалістичність і революційність боротьби; Термоядерна зброя і революційний процес; Визвольна боротьба — це передусім питання психологічне; і Статистика жертв і її політичні імплікації, розміщених на 93 сторінках. Обкладинку виконала Ірина Івахів.

Книжку, яка коштує 4.50 дол., можна набути в українських книгарнях або замовити у адміністратора В-ва „Сучасність" Н. Ільницької, 254 Вест 31 ст., Ню Йорк, Н.Й., 10001.

Контрольна Комісія розпочала піврічну перевірку діловодства і майна УНСоюзу

Контрольна Комісія УНСоюзу під час нарад в Головній Канцелярії (зліва): проф. І. Телюк, о. протопресвітер С. Біляк, д-р Б. Футей, мгр І. Геврик, проф. д-р Б. Гнатюк.

Джерзі Сити, Н.Дж. — В понеділок, 23-го березня ц.р., головна Контрольна Комісія розпочала звичайну піврічну перевірку майна і діловодства й організаційного стану Українського Народного Союзу, цієї найстаршої і найбільшої української громадсько-господарської установи у країнах вільного світу.

Перевірка влючає Рекордовий, Фінансовий і Організаційний департаменти, видавництво „Свобода" і культурно-відпочинкову оселю „Союзівка". В склад Комісії, що її обрано на 29-ій Конвенції УНСоюзу, входять: д-р Богдан Футей, мгр Іван Геврик, проф. Іван Телюк, о.протопресвітер Степан Біляк і проф. д-р Богдан Гнатюк.

На закінчення контролі члени Комісії спільно з Екзекутивним Комітетом відбудуть засідання для підсумування їхньої праці і видадуть спільний комунікат-ствердження, який друкуватиметься у „Свободі".

ДРУГА ФАЗА МАДРИДСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ТРИВАЄ

Торонто, Онт.(СКВУ). — Після успішної акції в першій частині Мадридської Конференції, Комісія Прав Людини СКВУ продовжує зв'зки з делеґатами країн, які беруть участь у Конференції, і слідкує за розвитком дальших подій. У другій частині Мадридської Конференції, що почалася 27-го січня ц.р. обговорюються питання про зброєння. Через брак порозуміння між СССР і західніми країнами Конференція не може прийти до свого завершення. Під цю пору ще невідомо, як довго Конференція буде тривати: чи скінчиться, як було пляновано, чи буде відложена.

Сенатор Павло Юзик — голова КПЛ СКВУ — був у Мадриді від 1-го до 5-го березня 1981 року канадським делеґатом НАТО. КПЛ СКВУ була з ним у постійному зв'язку. КПЛ СКВУ не має свого представника на Конференції, але вишле його негайно, якщо для цього вирине потреба.

У світі

ОСТАННІ ВІСТКИ з Теграну, Іран, подають, що аятолла Хомейні висловив згоду на переведення слідства проти президента Ірану Абольгассана Бані-Садра. Генеральний прокуратор Ірану закидає Бані-Садрові, що він намовляв, закликав і помагав у вуличних розрухах проти іранського режиму і, коли йому таке докажуть, тоді йому грозитиме велика кара, включно з карою смерти, покищо він далі є президентом і головнокомандуючим збройних сил Ірану.

ХОЧ ВАТИКАН поробив цілий ряд заходів для унормалізування відносин в Католицькій Церкві в КНР, а в часі перебування в Манілі Папа Іван Павло II запропонував публічно діялог з китайськими урядовими чинниками для розв'язки існуючих труднощів, покищо існує той стан, який був дотепер. Католицька Церква в КНР є ще й далі самостійною й від Риму незалежною; єпископи її не номіновані Римом і з ним не утримує вона ніяких офіційних контактів. Зате представник теперішньої католицької ієрархії в Китаї архиєпископ Шанхаю, якого вважають головою Церкви тут, відновив свою діяльність, а навіть у грудні 1979 року висвятив нового єпископа Мішеля Фу Тієшана, якого одначе Рим не визнав. Під сучасну пору в КНР, згідно з даними незалежної Католицької Церкви в КНР, має бути коло три мільйони віруючих на чолі з 30 єпископами, більшість з яких була рукоположена віруючою громадою. Рим їх, очевидно, не визнає, але всі вони підкреслюють і роблять намагання оберегтися від будь-яких доктринальних різниць, щоб у майбутньому було легше полагодити належно справу з Римом.

ФРАНЦУЗЬКИЙ УРЯД прислав скріплення до столиці Центральної Африканської Республіки Банґуї. Після поновного вибору дотеперішнього президента Давида Дацко в деяких місцевостях, а головно в столиці, почалися вуличні заворушення, в яких загинуло кілька людей, а понад сто було поранених. Французькі парашутисти замкнули летовище й перебрали на себе контролю руху з метою не допустити до напливу до столиці протиурядових елементів. Центральна Африканська Республіка межує з республікою Чад, де є значні лівійські збройні частини та значна група совєтських дорадників.

ПАКІСТАНСЬКИЙ УРЯД звернувся з офіційною вимогою до Сирії, щоб Сирія видала трьох терористів, які були схопили пакістанський літак з понад сотнею пасажирів, одного з них, пакістанського дипломата, вбили, а інших випустили на летовищі в Дамаску, Сирія. Пакістанські урядові чинники також натискають, щоб сирійський уряд видав усіх 54 в'язнів, яких Пакістан випустив за кордон, як викуп за звільнення схопленого літака і його пасажирів. Сподіваються, що в обидвох випадках Сирія відповість неґативно, а це буде додатковим поштовхом до спорів.

Терористи обстріляли американську амбасаду

Бейрут, Ливан. — Після двох невдалих спроб вбити амбасадора ЗСА в Ливані Джона Ґантера Діна, група терористів, які під'їхали під будинок амбасади в авті, обстріляли його з автоматичної зброї. Охорона амбасади відповіла вогнем і вони швидко відїхали. Крім матеріяльних шкід ніяких жертв у людях не було.

Напади на амбасадорів та політичних представників різних держав в Ливані належать до частих явищ. Недавно схоплено дипломатичного представника Йорданії й дотепер невідомо де він знаходиться і взагалі чи ще живе. В інших районах Ливану положення гіршає й зростають неспокої та взаємна боротьба різних частин населення, головно між мусулманами й християнами. Палестинська Визвольна Організація яка здобула й утримує сильні партизанські бази в Ливані та має підтримку значної частини мусулманського населення й інших арабських країн, почала поширені акції в південній частині Ливану, де живе компактною масою християнське населення Ливану. Акції ПВО спрямовані на прикордонні терени Ізраїлю. Збільшені акції проти Ізраїля заповіли різні палестинські бойові угрупування і як інформують спостерігачі з терену Ливану підготова до них останньо прибрала широкі розміри.

Командир ізраїльських прикордонних частин генерал Рафаель Ейтан повідомив, що ізраїльське командування має докази на посилене проникання палестинських партизан в прикордонну полосу, обсаджену відділами Об'єднаних Націй, яких завданням є берегти безпеки й спокою прикордонних теренів. Ізраїльське командування остерегло, що, коли проникання палестинських відділів прийме ширші розміри, воно мусітиме інтервеніювати.

Москва хвилюється

Москва. — Після приходу до влади президдента Роналда Реґена в Москві мали надії, що гарними словами й пропозиціями можна буде штовхнути його політику в напрямі вигідному для СССР. Перші виступи Президента ще не зовсім отверезили Москву, але щораз далі різні заяви, а накінець заява, що урядові чинники ЗСА не відмовляться від допомоги народові Афганістану, якщо він у боротьбі з Москвою потребуватиме цього, переконали Кремль, що Вашінґтон обрав свою дорогу й послідовно нею іде. Совєтський уряд і партія відповіли на це нападом в комунікаті аґенства ТАСС з 18-го березня.

Москва назвала річеві звернення Президента і його Уряду „ворожими і провокативними", а мирову політику Вашінґтону „ведення невиповідженої війни". Москва знов над жертвами совєтських нападів в Афганістані і інших країнах „пропонує серйозний і конструктивний діялог над типовими проблемами теперішньої міжнародної ситуації. Це повністю відноситься також до інтернаціональних аспектів афганської проблеми".

„Інтернаціональні аспекти афганської проблеми" Москва вже здефінівала раніше: це відносини в першу чергу до сусідів Афганістану Пакістану і Ірану, а тоді вже можливо, до інших народів. Але питання російської окупації Афганістану Москва вже передтим вилучила з „Інтернаціональних аспектів афганської проблеми", бо це „внутрішня справа Афганістану".

У Кремлі виразно стурбовані тим, що поведінка Москви у зв'язку зі схопленням терористами пакістанського літака і проханням Пакістану до Москви, щоб Москва допомогла у розв'язці тієї болючої для Афганістану проблеми і її відмова перекреслили принаймні на ближчий час можливості будь-яких розмов в бажаній Москві площині. Нарешті на Кремлі усвідомили собі, що інвазія на Афганістан порушила цілу лявіну подій і тому ТАСС подає: „Акції американської адміністрації комплікують ще більше ситуацію в Південнозахідній Азії".

В Америці

СЕКРЕТАР ДЕПАРТАМЕНТУ оборони Каспар Вайнберґер офіційно заявив кореспондентам, що пропозиція президента Роналда Реґена про збільшення бюджету на оборонні цілі не означає, що Пентаґон витрачатиме гроші на неконечно потрібні проєкти, щоб тільки їх видати. Перш усього ми мусимо точно визначити, що нам потрібно і скільки, — заявив Вайнберґер кореспондентам і демократичним сенаторам, які кажуть, що також Адміністрація колишнього президента Джіммі Картера майже кожного року підвищувала оборонний бюджет. Вайнберґер висловив також своє незадоволення з того, що Уряд не погодився з його пропозицією податкових полегш для тих військовиків, які зароблять менше, як 20,000 долярів річно, щоб таким чином заохотити їх довше перебувати у військовій службі.

СТРАЙК ПУБЛІЧНОЇ ТРАНСПОРТАЦІЇ у Філядельфії увійшов вже в другий тиждень. Понад 400,000 пасажирів, які користувалися цією транспортацією різними способами намагаються перетривати труднощі пов'язані зі страйком. Поліція розпочала також переловлювати тих осіб, які використовуючи страйк займаються грабунками і вандалізмом. Вандалізм поширився також на шляхи, якими тепер користуються майже усі ті, які вживають приватних автомобілів, щоб дістатись на місце праці. Невідомі особи погрозили також бомбовими нападами тій приміській залізниці, яка не охоплена страйком. Згідно з останніми звідомленнями між юнією і міською радою транспортації не відбуваються під цю пору жадні переговори.

ПОСАДНИК ЧІКАҐО Джім Бирн заявила, що вона з родиною плянує перенестися з люксусового апартаменту до апартаментових комплексів у так званій дільниці Ґабріні Ґрін, де останньо значно поширилося злочинство. На протязі дев'ятьох тижнів у цих апартаментових комплексах було вбито 10 осіб, а 35 були поранені. Крім того там процвітає торгівля наркотиками, поширюється проституція, а мешканці стероризовані бандитськими групами молоді. Навіть водії таксі відмовляються їхати в сторону Ґабріні Ґрін, щоб не наразитись на напади і грабунки. Посадник Бирн заявила, що вона, мешкаючи тимчасово у цих „касарнях страху", як їх популярно почало називати населення, хоче наочно переконатися, що є властиво причиною поширеного злочинства, що з ним не може дати собі ради поліція. Міська управа хоче покінчити зі злочинством у тій дільниці, вживаючи строгі заходи проти злочинних елементів.

НОВІ ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПЕРЕСЛІДУВАНУ РОДИНУ СІЧКІВ

Колюмбія, Мд. (Н.Строката) — Володимир Січко — з родини тих Січків, яких минулого року засуджено, бо вони були причетні і до подій у Львові під час похорону Володимира Івасюка і до діяльности Української Гельсінської групи. Позбавлений можливости продовжувати освіту, Володимир Січко звернувся до студентів вільного світу з інформаціями про переслідування, яких він зазнає, як син батьків, які були в'язнями ще сталінських таборів.

Репресії щодо родини Січків — типовий приклад нових форм ґеноциду, застосовуваних в СССР проти українців.

ЗВЕРНЕННЯ ВОЛОДИМИРА СІЧКА ДО СТУДЕНТІВ СВІТУ

„Звертаюся до студентів США, а також до студентів усього світу і прошу вислухати мене і допомогти нам з братом в осягненні вищої освіти.

Мій брат, Василь Січко, 1956 року народження, в 1975 році поступив на навчання в Київський державний університет на факультет журналістики, а в 1977 році в цей же університет поступив я на факультет механіко-математичний. Як брат Василь, так і я вчилися успішно, але через те, що наші батьки політв'язні сталінських таборів, було виключено з університету після другого курсу мого брата Василя, а з половини третього курсу було виключено і мене, мовляв за „неуспішність".

Нам у цій ‚демократичній' радянській країні не тільки не дають змоги вчитися, але не дають змоги жити. Брата Василя після дворічних знущань по психолікарнях арештували і засудили по статті 178/1 українського карного кодексу до трьох років позбавлення волі в таборах посиленого режиму. Він любить книги і коли в таборі зайшов у їхню мізерну бібліотеку і хотів вибрати якусь книжку, то бібліотекар сказав: „Бери подряд, это тебе не картошка". Ще його пригнічує середовище, в якому він знаходиться. Це спита, здеморалізована маса. Це ‚побутові' табори. Крім цього він виконує тяжку роботу на дощах, що завдає шкоди його здоров'ю. Будь-які передачі заборонені до відбуття половини строку.

З приводу виключення мене з університету я звертався з заявами до Міністерства Вищої і спеціяльної середньої освіти з проханням розібратись у цій незаконності і поновити мене на навчання, але в них для таких заяв відповідь запрограмована: ‚Перевірили, встановили, що виключений законно'.

Після цього я звернувся з заявою в Президію Верховної Ради УРСР; відповідь прийшла така сама. Я чекав чуда, але його не було, і в знак протесту я 21-го вересня 1980 року зрікся радянського громадянства, попросив виїзду в США (ЗСА) для осягнення там вищої освіти. Зречення вислав у Президію Верховної Ради СРСР і УРСР, а також відмовився служити у лавах Червоної Армії.

В нашій країні не вміють прощати, і я з дня на день чекаю на свій арешт, а це значить — довічних поневірянь.

Після виключення мене з університету, студенти-однокурсники ніяк не могли погодитись з тим, що я вже не буду вчитись, і вислали телеграму Л. Брежнєву, в якій просили втрутитись у це незаконне виключення. Відділ Зв'язку м.Києва повернув цю телеграму в деканат, так як телеграми такого змісту не допускаються. Декан зібрав студентів, щоб знайти порушників, і пояснив їм, що Січко виключений не за неуспішність, а за те, що його батьки націоналісти, бо батько засуджений разом з братом, а в розмові з мамою він теж запідозрив націоналізм. Так що нічого, мовляв, обурюватись, що Січка виключили незаконно.

Як бачите, в нашій країні ніхто не дотримується правил конституції, а діють за секретними правилами. А тих, хто хоче вказати керівним особам на порушення основних законів, вважають ворогом країни і судять.

Мені сповнилось тільки 20 років. Я прагну вчитись. Сподіваюсь, що студенти світу зареаґують на моє звернення і допоможуть нам з братом стати студентами".

ВОЛОДИМИР ГАНДЗЮК ЗНОВУ АРЕШТОВАНИЙ

Ню Йорк, Н.Й. (Пресова Служба ЗП УГВР). — З України прийшла вістка, що 13-го січня 1981 року органи КҐБ арештували Володимира Гандзюка.

Гандзюк, 1932 року народження, колишній учасник українського визвольного руху ОУН-УПА. Вперше був арештований в 1950 роках, вдруге в 1964 році. Засуджений на 12 років позбавлення волі і три роки заслання. Термін ув'язнення закінчився йому в січні 1976 року. Він перебував в Пермському таборі ВС 389/35, де сиділи теж Іван Світличний, Степан Сорока, Василь Підгородецький, Ігор Калинець та інші.

Від січня 1976 року до грудня 1978 року він був на засланні в Томській області, звідкіля повернувся до дружини і дітей у Івано-Франківській області калікою-інвалідом.

Причина арешту і ближчі дані покищо невідомі.

ДЕПАРТАМЕНТ ОБОРОНИ ЗСА повідомив, що, починаючи місяцем липнем, він почне стягати дорадників і інструкторів, які тепер перебувають у Ель Сальвадорі. Всіх їх є тепер 56 і висилання дальших не передбачується. Тільки 15 з них належать до спеціяльних частин, які вишколюють сальвадорських вояків в боротьбі з партизанкою. Решта займається тільки технічним вишколом, який потрібний тому, що ЗСА доставили до Сальвадору деяке число гелікоптерів і нову зброю, що її дотепер не мали збройні сили Сальвадору. Речник Департаменту оборони підполковник Ерік Опсаль заявив, що ціллю американських чинників є якнайскорше допомогти знормалізувати відносини в Сальвадорі та відкликати всіх американських дорадників. Висилку американських дорадників американські ліберали й пацифісти використали для поновлення спроб аґітувати проти мілітарної допомоги ЗСА іншим країнам, навіть близьким сусідам, коли вони в біді.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription: 1 year — $30.00, 6 months — $16.00, 3 months — $9.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Чи цвях в домовину детанту?

Це, мабуть, вперше за президента Регена, що високопоставлена особа з його Уряду публічно заявила, що політика детанту з СССР є погребана і то не тільки у „філософічному аспекті", але й в **практичному змислі**. Це можна, наприклад, побачити в переговорах із Москвою у справі контролі атомових зброєнь, торгівлі та в інших ділянках совєтсько-американських відносин. У противагу до політики детанту, Америка, після заяви цього високого урядовця, плянуватиме зустріч із представниками „совєтського імперіялістичного гону" на своїх власних умовах.

У контексті цієї „конфронтації" Америка допомагатиме афганським антикомуністичним повстанцям, якщо, очевидно, знайдуться способи,як цю допомогу постачати до Афганістану, окупованого совєтськими збройними силами.

Англійське пресове агентство Ройтер виявило, що це інтерв'ю подав проф. Ричард Пайпс, колишній професор Гарвардського університету, який тепер як спеціяліст у совєтських справах є членом Крайової Ради Безпеки, що її очолює Ричард Аллен.

Дня 23-го жовтня 1980 року проф. Пайпс був одним з головних промовців на конференції в справі деколонізації СССР, що її влаштував СКВУ в Українському Інституті Америки разом зі світовими конґресами білорусів, естонців, литовців, лотишів і туркестанців.

Вправді, державний департамент, як це звичайно водиться у міжнародній дипломатії,швидко заперечив начебто проф. Пайпс мав будь-яке уповноваження таку заяву зробити. Але напевно він не міг цього зробити на власну руку.

Під цю пору справа конференції на вершинах малоправдоподібна, хоч під час відвідин у Вашінґтоні британського прем'єр-міністра Марґарети Тачер та міністра закордонних справ Західньої **Німеччини Ганс-Дітріха Ґеншера** президент Реґен і державний секретар Гейґ були тієї думки, що така конференція на вершинах може відбудеться, але пізніше.

Проф. Пайпс сказав, що того року конференція на вершинах чи інші переговори з Кремлем не мають **жадного змислу** так довго, доки Москва далі продовжує свій „найбільш безсоромний гін імперіялізму у новітній історії".

Покищо невідомо, яку форму ця конфронтація із совєтсько-московським імперіялізмом візьме, але деякі потягнення вже відомі: достава модерної зброї для Пакістану, який піддержує афганських повстанців, як теж антикомуністичним силам в Етіопії і Анґолі.

Уряд ЗСА має певні сумніви щодо реакції американських союзників в Европі, головно Західньої Німеччини, яка настоює на зустрічі між Реґеном і Брежнєвим і до певної міри узалежнює від цієї зустрічі готовість прийняти нові американські атомові ракети на своїй території.

Професор Пайпс підтвердив уже відомий факт, що Америка входить у нову стадію закордонної політики відносно СССР. Притиснений поганими економічними обставинами в домашній політиці,Совєтський Союз йде на імперіялістичні авантюри.

Якщо союзники Америки в Европі чи в іншій частині світу підуть слідами ЗСА, Москва буде довго застановлятись над тим, заки розпічне чергові агресивні кроки.

Іван Кедрин

НЕМА МОНОПОЛЮ НА ПАТРІОТИЗМ

У ході переслухування в Сенаті, потрібного для затвердження генерала Александра Гейга на становище нового державного секретаря, деякі члени тієї Комісії, демократи, які не всилі забути Вотерґейтського скандалу і протизаконного намагання тодішнього президента Ричарда Ніксона затушувати ту дуже немудру аферу, намагалися дошукатися якогось нечесного діла, що його заподіяв генерал Гейг, коли він в останньому етапі урядування Ніксона був шефом штабу Білого Дому. І тоді генерал Александер Гейґ, недавній головний командувач збройних сил Північно-Атлантійського Союзу (НАТО), звернувся до одного такого завзятого сенатора та, дивлячись йому просто в очі, заявив: „Ніхто не має монополю на чесність і не маєте його також ви, пане сенаторе". Цей вислів чотири-зіркового американського генерала, теперішнього державного секретаря ЗСА, пригадується, коли читати нову газетну появу, „Національну Трибуну", про яку кажеться там, що це „Спеціяльне видання у зв'язку з XIII Конґресом Українців Америки, УККА, лютий 1981, Ню Йорк, „Вісник".

У передовій обширній статті того часопису п. з. „За правильну політику" кажеться ясно і недвозначно, що XIII Конгрес Українців Америки складався з двох таборів: „безкомпромісових самостійників", якими були члени і прихильники Визвольного Фронту, і членів „ліволіберальної чи лівацької течії". Взявши собі „на мушку" головного предсідника УН-Союзу і його орган „Свободу", автор цієї статті Юрій Підлісецький (хто знає такого журналіста-політика?!) пише буквально:

„Орган усіх членів УН-Союзу ‚Свобода' став органом лівизни, григоренківщини, каяття перед поляками за злочини москалів в Катині, органом однобічним, напасницьким і наклепницьким на членів... Правда повинна бути така: в Екзекутиві, в Президії і в Крайовій Раді повинні мати більшість, згідно з волею і відношенням сил у конґресі, безкомпромісові самостійники, себто ОУВФ, й усі ті громадські формації, які йшли в єдиному безкомпромісовому самостійницькому фронті..."

Значить: українським патріотом і „безкомпромісовим самостійником" є тільки член ООЧСУ чи іншої організації у рамах Визвольного Фронту, всі інші окремі українські люди та всі їхні установи і організації — це „ліваки". Членами „ліволіберальної чи лівацької течії" стали члени 27-ох установ і організацій, що їх делеґати вийшли із залі пленарних нарад XIII Конґресу у протесті проти конспіраційної підготови та проти всього ведення Конґресу з зламанням тієї найпершої засади демократії, яким є тайне голосування. Членами „ліволіберальної чи лівацької течії" стали раптом колишні вояки УГА і Армії УНР, зорганізовані в ОбВУА, — стали ними колишні члени Першої Дивізії УНА, члени Об'єднання б. вояків УПА, члени Пласту, члени Союзу Українок, члени Спілки Українських Журналістів, ну й очевидно — на першому місці — члени Організації Державного Відродження України, себто українські націоналісти, які під час розколу в одностайній ОУН в 1940 році не пішли за Степаном Бандерою, а залишилися вірними Андрієві Мельникові.

Читаєш і не знаєш, де властиво ми живемо, в якому світі ми опинилися? Як можна ділити всю українську вільну громаду в діяспорі на патріотів („безкомпромісових самостійників"), що їх патріотизм засвідчений і доказаний членством у Визвольному Фронті, та на громадян щонайменше сумнівного патріотизму, а то просто членів „лівацької" течії. Творець такої концепції забуває, що проблема ідеології у недержавних народів дуже спрощена: кожний, хто бажає своїй батьківщині державної незалежности є не тільки державником-патріотом, але й націоналістом. Тому большевики всіх вільних українських чоловіків і жінок підтягнули під спільний знаменник „буржуазного націоналізму". Основником новітнього українського націоналізму не був Микола Міхновський, автор „Самостійної України", ані Юліян Бачинський, автор „Україна ірредента" (твори на початку цього сторіччя), а Тарас Шевченко своїм „Заповітом" й іншими політичними поемами, що стали фундаментом самостійницького світогляду. Зараховувати до „лівацької течії" усіх, хто тільки не належить до одного партійно-політичного середовища — це надзвичайно сумний доказ рівня політичної зрілости та політичної грамоти.

А вже цілком дивним твердженням є закид на адресу „Свободи", що вона стала „органом лівизни". Хто таке твердить, цей доказує, що він підходить до сучасної української проблематики з того становища, якого не займало навіть українське революційне підпілля у 20-их і 30-их роках у Західній Україні з його закордонною та крайовою верхівками. Бо хоч тодішнє революційне підпілля пропагувало такі гасла, як „Хто не з нами, той проти нас", або „Хай гірший, коби наш", проте тоді українське революційне підпілля таки визнавало „органічний сектор" і зберігало з отим „органічним сектором" офіційний та ще ширший неофіційний зв'язок. А за останніх 50 років варто було піти вперед, а не назад.

Яка радість у московському большевицькому таборі, коли його головачі читають, що лівацьким є той Пласт, до якого належав Роман Шухевич — Чупринка. Яка радість тій клітині КҐБ, яка займається сектором „буржуазних націоналістів" у вільному світі. І коли в Москві чи Києві читають такі нісенітниці — вони затирають руки, що у вільній українській громаді панує гризня.

Колишній голова ООЧСУ покійний Іван Вовчук прославляв „громаду" і прагнув конструктивного розвитку всієї вільної української громади. За той його патріотичний світогляд верхівка Визвольного Фронту відкликала його з Екзекутиви й Крайової Ради УККА, бо співпраця з інакодумаючими українськими патріотами автоматично піддавала під сумнів його „безкомпромісове самостійництво", який абсурд!

Ніхто не має монополю на патріотизм, ніхто не має монополю на „безкомпромісове самостійництво". Хто посягає по такий монополь, той тільки осмішує себе. Чи пригадувати Шевченковий заклик „Схаменіться, будьте люди", — чи молитися: Господи, прости їм, бо вони не знають, що творять?"...

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ЩОБ НЕ БУЛО ЗЛОВМИСНОСТИ

У „Свободі" з 15-го січня 1981 року у рубриці „З листів до редакції" п. з. „Незрозуміла оцінка завдань УНС" — автор листа Осип Труш пише: „...Проф. Іван Телюк член Контрольної Комісії УНС і член Крайової Ради УККА (помилка: член Екзекутиви УККА) згідно з поданими інформаціями у цій вістці висловив такі твердження відносно УНС, які цитуємо: „УНС належиться поважне становище в українському громадському житті, але рівночасно він висловився за тим, що УНС як громадсько-фінансова установа не повинен боротися за керівні становища в проводі УККА і не повинен поборювати інших політичних думок чи політичних груп". Далі проф. Телюк висловився за тим, щоб „УНС брав участь в УККА, але його участь повинна бути пасивна, бо економічно-суспільна установа не повинна вважати себе провідником у політичному житті".

„...Нас дивує одне, що будучи членом Контрольної Комісії УНС і членом Крайової Ради (має бути — членом Екзекутиви) протягом довшого часу, він ніколи не протестував проти політичної діяльности Володимира Мазура, предсідника УН Помочі, чи інших допомогово - братських союзів на форумі Крайової Ради УККА...) бо, якщо В. Мазур може займатись політикою, то таке саме право має на те д-р Іван Флис, головний предсідник УНС".

Подібну заувагу надруковано в „Свободі" ч. 18 із 29 січня у листі Івана Я. Хамуляка з Ірвінґтону. Цитую: „...Тому поради деяких союзовців у Гартфорді (повинно бути в Ню Гейвені) на окружних нарадах УНСоюзу вийшли непереконливими, без виразу будь-якої турботи за долю УНСоюзу, а про це повинна бути мова в першу чергу".

Щоб не було зловмисности, вияснюю: у своїй громадській праці я ніколи не виступаю проти осіб, як таких. Уважаю обидвох згаданих предсідників Союзів своїми приятелями, хоч кожний із них має інший спосіб розуміння громадської діяльности.

Моє становище відносно братських союзів (не тільки відносно УНС) є відоме редакції „Свободи" і союзовцям ще від 1970 років, коли я був заступником головного предсідника УНС. Тоді д-р І. Флис ще не був у Головному Уряді і проф. І. Телюк в Екзекутиві УККА.

Тому, щоб О. Трушеві та І. Хамуляковi була зрозуміла моя оцінка завдань УНС та моє розуміння ролі союзів, дозволю собі відкликатися до ряду моїх заяв, які були опубліковані:

Звіт заступника головного предсідника проф. Івана Телюка: „...Не поділяю думки, що УНСоюз повинен бути всюди і керувати всім нашим життям, але він має бути в найтіснішому зв'язку зі всіми ділянками нашого суспільного життя. Нашим завданням є об'єднати минуле з теперішнім, хоч це не легка справа. УНСоюз має велику спадщину, але він мусить бути життєздатним в теперішній час. Надаймо йому повний зміст, опертий на дусі часу, будьмо відповідальні за завтрішнє, виробім свою індивідуальність, щоб колись ми могли передати ідею УНСоюзу новому поколінню кращого майбутнього (Звіт з нарад Головного Уряду УНС із 1971 року)

„...Щоб облегшити собі труднощі при розв'язці нових проблем, — ідучи шляхом легкого опору — ми часто звертаємо увагу на минувшину, а тих, які турбуються будуччиною, не приймаємо щиро і до них застосовується недовір'я. Одначе таким підходом ми стверджуємо, що ми боїмося теперішньої діяльности, забуваючи засаду, що поєднання минувшини із теперішнім не є легкою справою. В таких обставинах ми можемо різнитися в поглядах, але ми всі мусимо знайти дорогу до співпраці зокрема, коли новий погляд опирається на деяких теоретичних засадах, пристосованих до економічно-суспільних установ, якою то установою є УНСоюз..."

„...Коли мова про участь братських союзів(!) в ширшо громадському секторі, то здається мені, що час зревідувати наше становище. Ми повинні спрямувати свої зусилля на економічну сторінку в громадському житті. Відступивши від домінуючої ролі, ми повинні перейти на координаційну. Тим способом усунемо непотрібні тертя між братськими союзами та громадськими організаціями..."

„...Це довело в останньому часі до постійної критики УНС ширшим громадянством і деякою пресою, звичайно, за вийнятком „Свободи". Ми мусимо заінтересуватись тим, щоб подати вияснення. Обвинувачення лише поодиноких осіб не розв'яже питання. Для покращення такого становища на двох останніх нарадах Головного Уряду УНСоюзу була прийнята постанова створити постійний пост референта публічних зв'язків. Одначе постанови цієї не виконано. А шкода, бо це могло б покращати 'обличчя' УНС..."! (Звіт з Річних Нарад Головного Уряду УНС із 1972 року, звіт заступника головного предсідника проф. Івана Телюка).

„...Коли йдеться про участь УНС в ширшо громадському секторі, моїм становищем було зревідувати дотеперішній стан. Союзи повинні спрямувати свої зусилля на економічну сторінку в громадському житті... Наше суспільство в Америці є вже настільки дозріле, що не потребує союзової опіки..."

(Звіт заступника головного предсідника Івана Телюка. XXVIII Звичайна Конвенція у Філядельфії, в травні 1974 року)

„...Особливо після Другої світової війни із приїздом нової еміґрації УНСоюз й інші наші братські союзи скерували свої зусилля в інші ділянки громадського життя. Вони стали промотором УККА та інших установ, за що належиться їм признання. Але безпотрібним було і є екзекутивним членам, зокрема предсідникам союзів, ставати також у проводі УККА чи СКВУ, або часто змагатись за ці становища, що довело до непорозумінь між союзами та іншими політичними і громадськими установами... Нетерпеливість, персональні емоції і нездорова конкуренція помалу почали ставати чинником дії в союзовій праці. Цілі УНС і інших братських союзів є паралельні в українському громадському житті з іншими установами, одначе це не означає, що вони є одноцільні. Це також не означає, що братські союзи мають відцуратися громадсько-політичного життя. Од-

(Продовження на ст. 4)

Михайло Кучер

АМЕРИКА І ЦАРСЬКА РОСІЯ

Молода віком російська інтеліґенція захоплювалася Америкою уже за Катерини II, вважаючи її систему ідеалом демократії. Ця ж інтеліґенція шанувала Вашінґтона і американського вченого, а дипломата Франкліна вибрано почесним членом Російської Академії Наук.

Радіщев, батько російської радикальної інтеліґенції, виявив бажання бути похованим в Америці.

Захоплювалася ЗСА і передова російська інтеліґенція, включно з декабристами. Одначе навіть ті, хто мав би знати, зовсім зіґнорували становище неґрів та індійців у ЗСА, зрештою і у себе мали панщину.

На ідеї декабристів вплинула Конституція ЗСА. Голова Північного товариства М. Муравйов бачив майбутню Росію як федерацію тринадцяти держав, плюс дві особливі области — Московську і Донську.

Імператор Росії провадив би закордонну політику і призначав би вищих урядовців — чиновників, згідно з американською Конституцією. Одначе конституції Муравйова був чужий демократичний дух американської Конституції. На його думку тільки заможні люди мали б право голосувати.

За Миколи I добрі відносини з Америкою продовжувалися. Будуючи залізницю Москва-Петербург, Микола I покликав американського інженера для нагляду, а також для перебудови прибережних укріплень, арсеналу і доків у Кронштадтів.

1849 року Микола I розгромив мадярське повстання (революцію), що викликало незадоволення ЗСА. За кримської війни до російського посольства у Вашінґтоні зголошувалося чимало осіб, які бажали вступити у російську армію. Цар відмовив їх приняти, але тридцять американських лікарів приїхало до Севастополя і там працювало у військових шпиталях.

У другій половині XIX століття британська політика була ворожа Росії з уваги на імперіялізм цієї країни. Інтереси Великобританії і Росії були суперечні в Европі та Азії. Зріст могутности ЗСА, союзника Росії, також тривожив Великобританію. Союзником цієї країни був Наполеон III із своїм недолугим пляном утворення мехіканської імперії. Держави поділилися так — з одного боку Великобританія і Франція, з другого — Америка і Росія. Такий поділ виявився ще глибше, коли в Америці почалася війна між Півднем і Північчю. Англія і Франція признали за Півднем право „воюючої сторони", а не звичайного бунту. Росія була за знищенням Півдня та насильного об'єднання двох частин країни. Нічого дивного. Південь Америки дещо нагадував Росії Україну. Поділ країн на дві частини Москва розглядала як велику катастрофу, знову таки маючи на думці Україну.

1862 року Франція запропонувала, щоб Великобританія та Росія, включно з Францією, вплинули на припинення війни Півночі з Півднем. Це означало б визнання Півдня окремою державою. Росія відмовилася. Воно й зрозуміло для колоніяльної політики „собирателя земель" і колоніяльного гноблення народів.

Чернишевський — революціонер-народник у своєму журналі „Современник" аґітував за перемогою Півночі над Півднем, а Катков у „Московских Ведомостях" бачив у ЗСА „природного союзника" Росії у випадку нової війни в Европі. Пішли у північну армію і добровільці росіяни, як наприклад, полковник Турчанінов, донський козак.

1863 рік був тривожний для Европи. У Польщі-протимосковське повстання з утворенням тимчасового уряду та проголошенням незалежности. Франція офі-

(Закінчення на стор. 4)

Василь Ящун

ІДЕЇ ШЕВЧЕНКА НА ТЛІ ЗАГАЛЬНОЛЮДСЬКИХ ІДЕЙ

II

Іншими ідеями є ідеї індиферентні в стосунку до корінних притаманностей психіки людини. Говоримо не **про індиферентність ідей** самих по собі, бо такі ідеї залежно від мети, якій служать, можуть стати добрими при добрій меті, злими при злій меті і залишитись індиферентними при індиферентній меті. Говоримо про індиферентний стан ідей при узглядненні їх відношення до даного народу. Для одного народу можуть якісь ідеї відповідати більше, для іншого менше, а ще для іншого можуть бути індиферентні щодо розвитку його творчих сил. Їхній позитивний чи неґативний, чи врешті індиферентний характер узалежнюється від притаманностей даного народу, зумовлених природою, спадковістю, кровним спорідненням, расовістю, кліматом тощо. Індиферентні для народу ідеї не мають, так би сказати, натурального приймальника в глибинах психіки цього народу. Вони залишають свої тендітні сліди в його верхній особовості, **роблячи його більше або менше пасивним у діях на** довший або коротший час, але не можуть сколихнути самими корінними притаманностями його психіки і вивести їх на рейки активного процесу. Вони, інакше **кажучи, не в силі цих притаманностей зактивізувати** і тому не надаються до плекання і вирощування національно-духових сил народу.

Правда, ідея корисна й ідея шкідлива для народу можуть стати для нього також індиферентними в висліді різних впливів зовнішніх чинників, наприклад, індиферентних чи ворожих доктрин, насильства, терору і т.п. та в висліді внутрішніх причин, які часто в'яжуться зі зовнішніми, наприклад, глибоких психічних струсів, депресій, невпинної виснажливої боротьби за життя чи теж у висліді легкого й розкішно-сибаритського життя; але ці ідеї, прибравши стан індиферентности, не заторкують у дійсності самих притаманних народові спроможностей реакції на них; вони оволодівають тоді не глибинною, а **верхньою їх силою**. Це оволодіння в міру ширших чи вужчих своїх обсягів, **інтенсивнішого чи слабшого свого** тиску, проявляється в більше або менше індиферентній поставі народу до цих ідей та в обох випадках робить враження, що нарід у своїй повнотній істоті, в своїй суті й формі, в притаманностях духово-національної бази і в її випадкових периферійних відображеннях є далекий від цих ідей, а ідеї від нього.

Ще інші, треті ідеї — це ідеї позитивні, корисні для корінних притаманностей психіки народу. Це ідеї, які можуть дати реальний вид цим притаманностям, їх належно виростити та вивершити. Виростити так, щоб вони оволодівали верхніми снагами, ними керували і вивершували їх реальним зумовленням їх панування. Цими притаманними снагами, як сказано, це свобода — воля і гідність — права. Вони є **в ембріональному стані** в глибині психіки кожної людини і кожного народу. Були вони в такому стані також на дні психіки українського народу.

• • •

Можливість розвитку і забезпечення цих снаг бачив Шевченко тільки у вільній демократичній Україні, відділеній від Москви („В своїй хаті своя правда і сила, і воля"; „Велике щастя бути вольним чоловіком"; „Коли ми діждемося Вашінґтона з новим і праведним законом? А діждемось таки колись"). Оце й була ця **стрижнева ідея** поета, якою і для якої він жив, працював, страждав і за яку він помер. Цієї ідеєю він бажав полонити своїх земляків і наповнити їх духом боротьби за неї — за власну самобутність і державну незалежність.

Така стадія, однак, не могла заіснувати без солідної підготови, в яку, в свою чергу, повинен був ввійти ряд ідей — постулятів, спрямованих до головної ідеї. Серед них поет наголошував національну свідомість як аксіому, без якої не можуть продуктивно існувати всі інші ідеї — постуляти. Тому він бажав воскресити завмерлий пульс національної свідомости своїх земляків оживленням минувшини їх батьків, сповненої їх багатими поривами, короткотривалими моментами слави і довготривалими періодами упадку. Воскресенням національної свідомости він бажав зблизити духово українців один до одного та вчинити, щоб вони відчули й зрозуміли своє рабське становище та свою ближчу й дальшу місію.

У супровід відродженню **національної свідомости поет** поставив любов до України („Свою Україну любіть, любіть її...! Во врем'я люте, в останню тяжкую мінуту за неї Господа моліть!"), братню любов („Гриземося, мов **собаки за масляк смердячий**", „Мов пси гризуться брати з братами й не схаменуться", „Чи є що краще, лучше в світі, як у купі жити, з братом добрим добро певне пожить, не ділити?", „Любітеся, брати мої, Україну любіть", „Обніміте, брати мої, найменшого брата"), єдність („А всім нам вкупі на землі єдиномисліє подай і братолюбіє пошли!", „Щоб збудить хиренну долю, треба миром, громадою обух сталить"), науку („Учітеся, брати мої, думайте, читайте і чужому научайтесь, свого не цурайтесь"), особливо вивчення й плекання рідної мови („ Історію потурбуйтесь, будьте ласкаві, ви писать тільки по-нашому, щоб тямили безглузді кацапи", „В школі нас усього, рішучо всього навчать, крім розуміння свого милого, рідного слова", „Не цурайтесь того слова, що мати співала, як малого вповивала, з малим розмовляла"), віру в Бога („Пребезумний в серці скаже, що Бога немає, в беззаконії мерзіє, не творить благая"), та християнську мораль і етику)у віршах „П.С.", „Сон", „Сотник", „Чи то недоля та неволя" і ін.). Кожна з цих ідей-постулятів має свою повноцінність, коли взяти до уваги виключно її відношення до одиниці як людини. Але ця цінність не є повною в аспекті її відношення до одиниці як члена нації. Вона мусить пов'язуватись із іншими цінностями в цілість. Відсутність таких одиничних повноцінностей позначатиметься недомаганням, яке **робитиме цю цілість неповною** й несильною зі спроможністю давати ріст національно-духовому творові, але вибуялому й тендітному та нараженому на руїну не лише під напором ворога, але й під натиском тягару власної кволости.

Ця стрижнева ідея власної держави в супроводі тут перерахованих ідей-постулятів, унапрямлених до цієї ідеї - це спільний знаменник, що його Шевченко поклав для всіх українських сил і формацій у їх праці для України. Виключити цю або ту ідею з цього знаменника ослаблення означатиме ослаблення фундаменту, на який повинні **спиратися дії національно-державницької якости**. Головно ж не слід виключати щирої братньої любови, бо вона є водночас мірилом любови до України. Відсутність її тягнутиме за собою нетерпимість і невирозуміння для поглядів інших братів-українців, витворюватиме роз'єднання й прірву, спалюватиме енерґію у взаємній безплідній критиці, підшитій антагонізмом і, замість просувати процес будови національно-державницького життя вперед, тягнутиме його назад і зводитиме його до нуля. Мається враження, що в подібному стані знаходиться тепер українська діяспора в стосунку до цих основних Шевченкових ідей-постулятів в їх спільному знаменнику, тобто до братньої любови і єдности. У цьому відношенні вона віддалилась від цих ідей. Тому було б побажаним, щоб у ці роковини всенародного значення ми зробили резолюції: до цих ідей більше зблизитись і тим чином будування нашої національної і державницької сили зміцнити та зробити його успішнішим, певнішим. Це був би найкращий дарунок для Шевченка і України в сучасну пору.

Кінець

Філядельфійський Комітет Оборони Національних і Людських Прав в Україні

влаштовує

ВЕЧІР

в поклоні

Володимирові Івасюкові

в неділю, 12 квітня 1981 р., о год. 6:30 веч.

в приміщенні

Українського Освітньо-Культурного Центру

700 Cedar Rd., Abington Twship, Philadelphia, Pa. 19111

Участь у вечорі беруть:

Евеліна Белюц, Леонід Вербицький

Слово про Володимира Івасюка —

приятель **Віталій Лехтер.**

Квитки вступу можна набути в членів Комітету та при касі.

Українська Православна Церква в США
Об'єднання Українських Православних Сестрицтв

запрошує Українське Громадянство на

КОНЦЕРТ ПОСТОВОЇ ТРІОДІ

у виконанні

церковного хору ім. Дмитра Бортнянського

під дириґентурою **інж. Д. Олійника**

який відбудеться

дня 29-го березня 1981 року
(у Хрестопоклонну Неділю), о год. 12-ій,
зараз же після Служби Божої
в церкві Св. Тройці у м. Ірвінґтон, Н. Дж.
836 Лаенс Авеню

Урочисте Богослуження очолить Настоятель Свято-Троїцької Парафії о. Прот. СЕРГІЙ НЕПРІЛЬ в соспуженні о. Продіякона ВОЛОДИМИРА ПОЛІЩУКА.

цим урочистим днем започатковується ВІДЗНАЧЕННЯ 20-ЛІТТЯ ЗАСНУВАННЯ ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ПРАВОСЛАВНИХ СЕСТРИЦТВ.

Після концерту Парафіяльне Сестрицтво ім. Св. Покрови

влаштовує

СВЯТОЧНИЙ ОБІД.

ГОЛОВНА УПРАВА ОБ'ЄДНАННЯ

Союз Українок Америки — 86-ий Відділ в Нюарку, Н. Дж.

запрошує ВШ. Громадянство на

ДОПОВІДЬ з ПРОЗІРКАМИ

д-р Аркадії Коцибали,

АРХЕОЛОГ

під наз.

„ГРЕЦЬКА КОЛОНІЗАЦІЯ НА УКРАЇНСЬКИХ БЕРЕГАХ ЧОРНОГО МОРЯ В 6 і 7 СТОЛІТТЯХ ДО ХРИСТА"

П'ятниця, 27-го березня 1981 р., год. 7:30 веч.

Пластова Домівка, 736 Сенфорд Аве., Нюарк, Н. Дж.

Вступ за добровільними датками.

Організація Українського Визвольного Фронту в Ню Йорку

В суботу, 28 березня 1981 р., о год. 7-ій веч. в залі Українського Визвольного Фронту

відбудеться

ІМПРЕЗА ПІСНІ і СЛОВА

„ЗА П'ЯТЬ ДВАНАДЦЯТА"

В ПРОГРАМІ:

СЕНТИМЕНТАЛЬНІ Й ВЕСЕЛІ ПІСНІ, МОНОЛОГИ, ГУМОРЕСКИ

ВИКОНАВЦІ:

Валя Калин, Іванна Кононів
актори української сцени

Олена Гентіш, Степан Магмет
гумористи

Тарас Левицький — *Фортепіяновий супровід*

ВАШІНҐТОН-БАЛТІМОТ і ОКОЛИЦЯ!

В неділю, 5 квітня ц. р., о год. 3:30 по пол.

ВИСТУПИТЬ ТУТ ВПЕРШЕ

ТАНЦЮВАЛЬНИЙ АНСАМБЛЬ

ВОЛОШКИ

з Філядельфії, Па.

Мистецький керівник — **Зоя Граур Корсун**

Howard Community College Theatre
Columbia, Md.

Квитки по $10.00 і $8.00. Замовлення (301) 439-6321 веч.

Спонзорує **Парафія Св. Тройці, ПУКЦ, Силвер Спрінґ, Мд.**

ДОСЛІДЧИЙ ІНСТИТУТ Ґаллупа інформує, на підставі довших дослідів, що приблизно дві треті американців уважають, що без релігії суспільне життя у З'єднаних Стейтах Америки було б дуже скомпліковане і серед народу почався б процес деморалізації. Число осіб, які у релігії знаходять полегшу у розв'язці своїх кожноденних проблем, не змінилось від 1974 року. З усіх опитаних 1,609 осіб, 65 відсотків спираються у своюму житті на релігію, а тільки 15 відсотків назвали релігію „старомодною інституцією". Досліди виказали також, що до релігії повернулось значно більше число кольорових людей, не тільки негритян, але також азійців, як білого населення. Для прикладу інститут Ґаллупа подає, що переведений подібний опит в 1957 році виказав, що тоді аж 85 відсотків запитаних вважали, що релігія може допомогти у розв'язці їхніх проблем.

УКРАЇНСЬКА МУЗИЧНА ФУНДАЦІЯ

видає твори І. Недільського

Минуло десять літ, як від нас відійшов у Вічність улюблений композитор челіст, теоретик і шанований всіми громадський діяч сл. п. проф. **Іван Недільський.**

Щоб вшанувати пам'ять цієї вартісної людини, наша спільнота зложила і дальше складає грошові пожертви на видання композицій І. Недільського.

Д-р Ігор Соневицький зредаґував вибрані твори нашого композитора, що є готові до друку.

Список жертводавців на видання творів І. Недільського:

Замість квітів на могилу сл. п. д-ра Богдана Карановича, екзекутивного місто-президента Української Муз. Фундації, датки склали слідуючі ВП Пані і Панове:

По $ 10.00 — Л. Турчак, Л. Дацківська, М. Ґерус, О. Вергановська-Кос, Д. Венке, Валя Калин, Галя Клим, М. і Н. Ходновські, М. і Т. Угорчаки, М. Равловська.

По $ 15.00 — І. Крамарчук, Ю. Олесницький, С. Олесницька ст.

По $ 20.00 — Д. і С. Кузів, Р. і С. Морози, Е. Лисько, Я. і О. Галії, С. і С. Ворохи, О. і А. Лисинецькі, Т. Угорчак, Г. і А. Венке, В. і Н. Яворські, Ю. Яремкевич, Л. і Я. Ткачі, Н. Кмета-Теребус, М. Юрчук, О. і М. Гелбіґи, В. Тритяк, Р. Венке.

По $ 25.00 — П. і Т. Богданські, М. Фіґлюс, В. і Л. Ленцики, М. Вонґ, Р. і Г. Плянас.

$ 30.00 — А. Сумик.

По $ 50.00 — В. і М. Маринчак, Я. і О. Чипаки, $ 100.00 — Л. Явний.

В 15-ліття смерти невіджалуваного товариша праці скрипаля сл. п. проф. **Івана Поваляченка**, Український Музичний Інститут Америки в Нюарку — $ 50.00.

Замість квітів на могилу сл. п. інж. **Володимира Богачевського** зложили члени хору ім. Митрополита Андрія Шептицького $ 175.00, а саме: $ 25 — Л. Мащак; по $ 15.00 — З. Гловяк, Н. Пінковський.

По $ 10.00 — Т. Ластовецька, Ю. Фриз, В. Витанович, Н. Валько, Л. Вукавин, Л. Павлик-Цісик, З. Дерлиця, Б. Бабій, Я. Вілик.

По $ 5:00 — В. Маґоцький, Р. Кушнір, Р. Шуган, Б. Підлуський, О. Дорош, М. Лопатинська.

$ 75.00 — Л. Мащак в пам'ять своїх родичів о. Юліяна й Ірени та брата інж. Мирослава Мащаків.

$ 50.00 — А. Чорній в річницю смерти свого кузина сл. п. Евгена Чорнія. $ 100.00 — В. і М. Палідвори з нагоди свого золотого ювілею (Гратулюємо!).

Е. Курилович-Чапельська замість квітів на могилу сл. п. Софії Шмериковської та інж. Адама Шмериковського — $ 5.00, а замість квітів на могилу сл. п. Ольги Вілостоцької — $ 15.00 і С. Дурбак $ 15.00, сл. п. О. Вачинської — $ 25.00, сл. п. Н. Мечник — $ 20.00, сл. п. Богдана Карановича — $ 10.00.

Окремо прислали ВПП: $ 100.00 — К. Рогозинський; по $ 50.00 — О. Целевичева, о. В. Жолкевич; $ 30.00 — П. Грицак; по $ 25.00 — В. Худьо, М. Ценко; по $ 20.00 — М. Ласовська-Крук, Ю. Старосольська, І. Савицька, В. Яворська, О. Гельбіґ; $ 15.00 — Е. Мельничук; по $ 10.00 — Г. Коренець, А. Кульчицька, Е. Влавацька, М. і Д. Яросевич; $ 8.00 — Д. Штундер; $ 5.00 — С. Катамай.

Всім Жертводавцям щиро-сердечна подяка!

Українська Музична Фундація
29 Clinton Terr. Irvington, N.J. 07111

З великим смутком повідомляємо Друзів і Знайомих, що дня 22-го березня 1981 року, з волі Божої, відійшов від нас у Вічність, по довгій і тяжкій недузі, на 76-му році життя, Голова Союзу Земель Соборної України — СП на Америку, уроджений на Уманщині

бл. п.

ДЕМЕНТІЙ СИДОРОВИЧ МЕЛЬНИК

ПАНАХИДА — в середу, 25-го березня 1981 року, о год. 6:30 веч. в похоронному заведенні П. Яреми в Ню Йорку, Н. Й.

ПОХОРОН — в четвер, 26-го березня 1981 року, о год. 8-ій ранку з того ж похоронного заведення на православний цвинтар Свято-Покровського манастиря у Віна Віста, Н. Дж.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Головна Управа Союзу Земель Соборної України в Ню Йорку

У глибокому смутку повідомляємо Українську Громаду в ЗСА, що вранці, у неділю, 22-го березня 1981 року у Ню Йорку, відійшов у Вічність

св. п.

ДЕМЕНТІЙ СИДОРОВИЧ МЕЛЬНИК

уроджений на Уманщині, Україна, Провідник СЗСУ — Селянська Партія на ЗСА та активний суспільно-громадський діяч.

ПАРАСТАС відбудеться в середу, 25-го березня 1981 р., о год. 6;30 веч. в похоронному заведенню П. Яреми, 129 Схід 7-ма вул., Ню Йорк, Н. Й.

ПОХОРОН в четвер, 26-го березня 1981 р., о год. 8:30 ранку з того ж похоронного заведення на цвинтар Свято-Покровського манастиря у Віна Віста в Ню Джерзі.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Головна Рада Прихильників УНРеспубліки

Д-р МАРУСЯ БЕК, голова — Інж. ВСЕВОЛОД САЛЕНКО, гол. секретар

ДОСЛІДЧИЙ ІНСТИТУТ В ПІВНІЧНІЙ Каролайні опублікував деякі дані з довгорічних студій на вживання алькоголю дорослими і підростаками, які стверджують, що одна третя усіх середньошкільників має проблему з алькоголем. Крім того у проголошенні сказано, що ті стейти, які дозволяють 18-річним юнакам офіційно купувати алькогольні напитки, мають більшу проблему з алькоголізмом, як ті стейти, які гостріше контролюють вживання алькоголю молоддю. Студії також виказали, що вживання алькоголю хлопцями збільшилося від 1974 року на 19 відсотків, а дівчатами на 13 відсотків.

СЕМ ЧИРЧ, президент юнії копальняних робітників заявив кореспондентам, що є добрі вигляди на полагодження справи, уникнення страйку і підписання нового договору між федеральним урядом і профспілкою, бо урядові чинники, як також юнійні лідери спільно погодилися негайно розпочати розмови у Вашінґтоні. Речники юнії однак заявили, що страйку не можна буде оминути, якщо до п'ятниці, 27-го березня, не вдасться дійти до порозуміння і підписання нової умови. Чирч висловив надію, що обидві делеґації негайно розпочнуть розмови.

ТРИ ДОПОВІДІ У ВАШІНҐТОНІ

Вашінґтон, Д. К. — В неділю, 29-го березня ц.р., тут в залі українського крайового католицького собору Пресвятої Родини при 4250 Гервуд ровд, півн. схід, відбудуться три доповіді о год. 5-ій по полудні. У програмі: д-р Василь Наконечний — відкриття і вступне слово, мгр Дарія Дячок — доповідь на тему: Можливості соняшної енергії для економічного розвитку країн", адв. Ґордон Малик — „Легальні аспекти радіомовлення і телебачення", мгр Олександер Дражньовський — „Українські церкви і мозаїки в Равенні (Італія)". Вступ за добровільними датками; доповіді влаштовує Товариство українських інженерів Америки — Відділ у Вашінґтоні.

МИСТЕЦЬКА ВИСТАВКА У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Філядельфія, Па. — Об'єднання мистців українців в Америці (ОМУА), Відділ у Філядельфії, влаштовує посмертну виставку праць мистців Володимира Кивелюка (1898-1976) і Євсевія Ліпецького (1889-1970). Відкриття виставки відбудеться в суботу, 28-го березня ц.р., о год. 3:30 по полудні у Домі УМСтудії, 2322 Паплер вулиця. Виставка триватиме до 5-го квітня і буде відрита: в будні від 5-7-ої год. вечора, суботи і неділі від 12-6-ої год. Виставку відкриє вступним словом Петро Мегик голова Відділу ОМУА.

З глибоким смутком повідомляємо наших Членів, що дня 21-го березня 1981 року, відійшла від нас у Вічність, після важкої недуги

сл. п.

НАДІЯ з ДЗЕРОВИЧІВ ЛИТВИНЕНКО

член-основник і довголітній фінансовий секретар нашого Відділу.

ПОХОРОН у середу, 25-го березня 1981 р., о год. 9:30 ранку з того ж заведення, до церкви св. Юра, а опісля на український православний цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Опечаленій горем Родині Покійної складаємо наше щире співчуття.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

Управа 457 Відділу УНС Т-ва „Культура"

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ

з глибоким жалем повідомляє своїх Членів, Приятелів і Українську Громаду, що дня 11-го березня 1981 року, відійшов у Вічність

бл. п.

Інж. БОГДАН РАК

наш член і член організаційної Комісії Інституту — відомий і заслужений громадянин.

ВШ. Дружині та Родині Покійного висловлює щире співчуття —

Рада Директорів Українського Інституту Америки

У глибокому смутку сповіщаємо наших Рідних і Знайомих, що в неділю, 22-го березня 1981 р., вечором, відійшла у Вічність, прийнявши Найсвятіші Тайни,

наша найдорожча ДРУЖИНА і МАМА

бл. п.

ВІРА СЕНЕЖАК

ПАНАХИДА у вівторок, 24. березня 1981 р., о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Литвин і Литвин, 16000 Stuyvesant Avenue, Union, N.J.

ПОХОРОН з церкви св. Івана Хрестителя, в середу, 25-го березня 1981 року, після ЗАУПОКІЙНОЇ СВЯТОЇ ЛІТУРГІЇ, о год. 10:30 ранку на український цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:

чоловік — ВАСИЛЬ
з доньками — МИРОСЛАВОЮ і ХРИСТИНОЮ
і внуками — МОТРЕЮ, ОЛЕГОМ і ЛЕСЕЮ
та Родина

Ділимося сумною вісткою з Приятелями і Знайомими, що 13-го березня 1981 року, відійшов у Вічність,

наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО і ДІДУСЬ

бл. п.

МИКОЛА ВАСИЛЬКІВ

нар. 23-го березня 1912 р. в селі Домаморич, пов. Тернопіль, Україна.

ПОХОВАНИЙ 16-го березня 1981 р. в Лос Анджелес, Кал., на цвинтарі San Fernando Mission.

Тяжким горем прибиті:

дружина — СОФІЯ
дочка — МАРІЙКА ЗАХАРКІВ з мужем ПЕТРОМ
в Україні — син ІРИНЕЙ з дружиною ВОЛОДИМИРОЮ
внуки — ІРИНА і МИКОЛА
в Лос Анджелес — сестра АННА ТОПОРОВСЬКА
з мужем ЙОСИФОМ
Ближча і дальша Родина в Америці, Канаді й Україні

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ в НЮ ЙОРКУ

ділиться сумною вісткою з Членами та всім Українським Громадянством, що в суботу, 21-го березня 1981 року відійшла від нас у Вічність

бл. п. проф.

НАДІЯ з ДЗЕРОВИЧІВ ЛИТВИНЕНКО

довголітній член Управи Літературно-Мистецького Клюбу, дружина Покійного Сергія Литвиненка, мистця-скульптора, основоположника і голови ЛМК.

ПАНАХИДА у вівторок, 24-го березня 1981 р., о год. 7-ій веч., в похоронному заведенні П. Яреми, а **ПОХОРОН** в середу, 25 березня ц. р. о год. 9:30 ранку з того ж пох. заведення до церкви св. Юра в Ню Йорку, а опісля на український православний цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Опечаленій Родині, Друзям і Знайомим висловлюємо своє щире глибоке співчуття.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

Управа ЛМКлюбу

ІЗАБЕЛЮ ПЕРОН, вдову колишнього диктатора Перона і президента після його смерти, арґентинський суд засудив на вісім років тюрми за начебто присвоєння собі двох мільйонів долярів з державної скарбниці. Ці гроші, призначені на допомогу жертв повені та на суспільну опіку, вона доручила перевести на своє приватне конто. Закиди в інших зловживаннях суд відкинув. Ізабеля Перон перебувала під домашнім арештом повних п'ять років, бо арештовано її в березні 1976, відразу після військового перевороту; таким чином їй прислуговує право зменшення кари на одну третину, отже незабаром вона може вийти на волю. Після звільнення з арешту її правдоподібно виселять за межі країни без права повороту до Арґентини. Ізабеля Перон виконувала обов'язки президента Арґентини на протязі 21 місяця від дня смерти свого чоловіка Хуана аж до її арешту владою.

Український Народний Союз

проголошує

ПРИДІЛ СТИПЕНДІЙ

потребуючим студентам на академічний рік 1981-82

Стипендії будуть признані Стипендійною Комісією УНСоюзу студентам визнаних університетів і каледжів; які **Є ЧЛЕНАМИ УНСОЮЗУ ЩОНАЙМЕНШЕ ДВА РОКИ,** на основі:

1. Фінансової потреби;
2. Студійних досягнень (оцінок);
3. Активности в українському громадському, а зокрема студентському житті.

Подання про стипендії, на формулярах, що їх можна набути в Головній Канцелярії УНСоюзу, слід вносити **до 31-го березня 1981** на адресу:

Ukrainian National Association, Inc.
30 Montgomery St. • Jersey City, N.J. 07302

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ в НЮ ГЕЙВЕН, Конн.

повідомляє, що

в неділю, **5 квітня 1981 р., о год. 2:30 по пол.**
в залі Українського Народного Дому
при дорозі 6 — Н. ВІНДГАМ (Виллимантик)

відбудуться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

з таким порядком нарад:

1. Відкриття і вибір Президії
2. Відчитання протоколу з останніх Загальних Зборів
3. Звіти Управи і Контрольної Комісії
4. Дискусія над звітами
5. Уділення абсолюторії уступаючій Управі
6. Вибір нової Управи і Контрольної Комісії
7. Доповідь ВАСИЛЯ ОРІХОВСЬКОГО, головного організатора
8. Запити до представника УНСоюзу
9. Затвердження пляну праці на 1981 рік
10. Внески і запити

У зборах обов'язково повинні взяти участь члени Окружної Управи, Урядовці і Конвенційні Делеґати наступних Відділів:

12, 23, 52, 54, 59, 67, 84, 101, 138, 207, 253, 254, 277, 350, 370, 387, 390, 414.

У Зборах візьме участь

головний організатор **Василь Оріховський**

За Окружну Управу:

проф. Іван Телюк, *почесний голова* — **д-р Михайло Снігурович**, *голова*
Тарас Сливінський, *секретар* — **Василь Добчанський**, *касир*

Шукаєте за другим прибутком?

Станьте ОРГАНІЗАТОРОМ УНСоюзу

НА ПОВНИЙ ЧАС, АБО НА КІЛЬКА ГОДИН.

Можете починати свою кар'єру, організуючи спершу свою родину і приятелів.

За інформаціями пишіть до:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
30 Montgomery St. • Jersey City, N.J. 07302
Atten: Organizing Dept.

або телефонуйте: (201) 451-2200 (Collect)
або (212) 227-5250

Щоб не було зловмисности

(Продовження зі стор. 2)

наче вони повинні бути допоміжними чинниками залишаючи координацію в ЗСА проводові УККА, в Канаді КУК-ві, а в завершенні — СКВУ..."

„...УНС та інші братські союзи є організаційними установами, ціллю яких є організування членів для визначеної мети в статуті, а саме: служіння українському суспільству через провадження неприходового підприємства, за що вони не платять державних податків... Кожний член Головного Уряду УНС, зокрема члени Екзекутиви, як вибрані керівники установи повинні в першу чергу знаходити час і спосіб, щоб зорганізувати найбільше членів, які можуть бути різного релігійного і політичного переконання. Вони повинні також знайомитись з методами і способами ведення української братської установи, щоб внести відповідні рішення, корисні в першу чергу своїй установі. Речі прості і ясні, але вони дуже часто забуваються у щоденній праці УН-Союзу..."

„...Силою факту, коли предсідник братського союзу стає в проводі іншої координаційної громадської установи, де є різні політичні і релігійні суперечності, тоді він у своїй дії утотожнює себе із одною чи другою спірною групою і переносить конфлікт на членство братньої установи..." (Стаття в „Свободі" із 23 листопада 1979 року „УНС на роздоріжжі").

Отже, як бачимо сценарій був описаний і передбачений на протязі майже десятьох літ, а тепер лише на XIII Конґресі, і після нього прийшли актори, щоб відіграти свою ролю.

Коли хочемо вияснити „що сталось?" на XIII Конґресі, то мусимо шукати вияснення у ширшій перспективі. Також шукати нових можливостей, узглядньнюючи зміни, які заіснували в нашому громадському житті.

Структура УККА стала тіснуватою, щоб можна охопити всі ділянки теперішньої нашої спільноти в ЗСА. Теперішній розвиток нашої громади вимагає більш диференційної форми, зокрема потрібно узглядинити дуалістичний розвиток у двох напрямках, а саме: господарському і політичному.

Коли в теперішній ситуації є тяжко повернутись до передконґресового стану, як також дозволити на дальший розподіл громади аж до низів, — створюючи два табори: чи не варто застановитись над третьою альтернативою, а саме: визначити представників Союзів до УККА в особах інших як предсідники, які заступали б інтереси союзів і звітували про стан праці екзекутивами союзів.

Сантиментальність і традиціоналізм не може бути підставою праці наших союзів. Ідеї є дороговказом, а уміння практичного життя є дійсністю, що її часом потрібно пристосувати, щоб не творити застою у громадському житті. Із незрозумілих причин, ми стараємось гасити вогонь вогнем, коли потрібно гасити вогонь водою, або іншим засобом. Що було добре в минулому, не все є корисне тепер і в майбутньому.

Дальше О. Труш пише: „... Ба що більше, уважаємо за відповідне ствердити, що становище д-ра Флиса і Екзекутиви УНС, що його вони зайняли відносно подій на XIII Конґресі у Філядельфії і після нього, є правильні, а це піддержує цілий ряд ухвал Відділів УККА, поодиноких складових організацій у системі УККА і ряд статтей в українській пресі".

Чи О. Трушеві є відомо, що декілька Відділів УККА і Відділів УНС надіслали свої заяви, які не поділяють становища Екзекутиви УНС? Не зважаючи на це, що ми пишемо, що нарід повинен знати", то „Свобода" та інші союзові газети вважають за відповне промовчати другій бік медалі. Автор сам після Конґресу написав статтю п.з.: „А що далі?", але отримав відповідь, що „стаття не надасться до друку".

І. Телюк

Вунсакет і околиця!

В неділю, 5 квітня 1981 р., о год. 1-ій по пол.
у парафіяльній залі УПЦеркви св. Михаїла
при 540 Ґарріс Авеню, ВУНСАКЕТ, Ровд Айленд

відбудуться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ ВІДДІЛІВ УНС у ВУНСАКЕТ, Р. Ай.

в яких повинні взяти участь члени Окружної Управи та Урядовці і Конвенційні Делегати на 29-ту Конвенцію УНС наступних Відділів:

73 і 177 в Провіденс, 93 в Централ Фолс, 122 в Тавтон і 206, 241 у Вунсакет, Р. Ай.

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Звіти з діяльности Окружної Управи;
2. Вибори Окружної Управи;
3. Плян праці на 1981 рік.

У зборах візьме участь

Марія Душник, зaст. голов. предсідника УНС

УПРАВА ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ

Америка і царська Росія

(Продовження зі стор. 2)

ційно звернулася до ЗСА з пропозицією дипломатичної акції на користь Польщі. Лінколн рішуче відмовився.

Літом і восени 1863 року, коли війна ставала все більш можливою, біля берегів Америки з'явилися дві ескадри російських воєнних кораблів. До Ню Йорку приплила ескадра з Тихого океану і також до Сан Франсіско. З цієї причини повстала у ЗСА велика радість. Міністр фльоти ЗСА з поспіхом заявив, що „присутність у наших водах ескадри, яка належить до Його Величности, може бути тільки причиною радости і щастя для американців"

Дружина президента Лінколна виявила велике вдоволення, коли її під час оглядин російських кораблів надзвичайно прихильно зустріли. Цілком зрозуміло, що ця подія викликала здивовання і незадоволення в европейських урядах. Почалася непогамована радість, яку трудно зрозуміти — постійні маніфестації російсько-американської „дружби," балі, перегляди війська, гойні обіди, радісні тости.

Російських моряків приняв у Білому Домі президент Лінколн. На російські кораблі прийшли американські сенатори і посли з родинами. Московські кораблі стояли в американських портах сім місяців.

Після атентату на царя з висловом співчуття і радости, що атентат не вдався, американці послали в Росію два воєнні кораблі. Радість почалася також серед москалів — бенкети, тости, наївні „восторжонние" промови. Капітанів кораблів приняв цар Олександер. „Дружба" Росія — ЗСА мала бути „вічна". Американці відвідали Москву, Нижній Новгород, Кострому, Углич і Твер. Всюди їх „торжественно вітали. Російська преса також незвичайно раділа.

У тій обабічній радості, тріюмфові, ненормальному союзові двох урядів діяметрально протилежного характеру, вражає з американського боку повне нерозуміння Росії, яка вішала декабристів, кидала на диби злочинців без доказу на них вини і суду, катувала арештованих, виривала ніздрі, вирізувала язики (за клевету), била батогами і таврувала як худобу перед засланням на Сибір.

1867 року російський уряд продав Америці за сім мільйонів дол. Аляску. Червона Москва не перестає переживати цю подію. Та нема нічого вічного, немає вічної приязні між людьми, ані між урядами та народами. Прийшов кінець російсько-американській ідилії. Сталося це у 80-их роках XIX сторіччя. Історія повторюється як фарс. Причин до того було дві — антисемітизм російського уряду та аґресивна колоніяльна політика Петербургу на Далекому Сході. На початку 80-их років в Росії, зокрема як тоді казали в Юго-западном краї, в Україні було кілька погромів, спровокованих урядом. Погроми викликали масовий приїзд жидів до ЗСА. Вони привезли зі собою ворожість та ненависть до Росії. Постав довгий дипломатичний конфлікт між Росією та ЗСА.

Погроми 1903 року (Кишинів), де було вбито 45 жидів і погроми 1905-06 років, знову викликали нову хвилю еміґрації до З'єднаних Стейтів Америки. У наслідок цього парлямент ЗСА демонстративно уневажнив торговий договір з 1832 року.

Дж. Кеннон написав твір про заслання на Сибір і, на думку Петербурґу, дуже перебільшив справу.

За час революції 1905 року в Росії до голосу прийшли праві групи (реакція на революцію), які вважали Америку ізраїльським царством. Нова на той час течія марксизму також вважала ЗСА ворожими Росії. Цар Микола II вважав за потрібне заявити, що відносини зі ЗСА залишаються добрими, але американці вже не вірили. Аґресія Росії на Далекому Сході продовжувалася, захоплено Ляоджунський півострів, Порт Артур і окуповано Манджурію.

Тимчасовий уряд відносився зі симпатією до ЗСА, але він існував недовго. Коли до влади прийшли большевики з ідеєю всесвітньої совєтської республіки, відносини кардинально змінилися. Ленін гістерично лаяв Америку, називаючи американський імперіялізм звірем, який загине так же само як кайзерівська Німеччина.

Сиракюзи у поклоні Патріярхові

Заходами місцевого Відділу Патріярхального Товариства у неділю, 8-го березня цього року, відбулося врочисте відзначення 89-річчя народження Блаженнішого Патріярха Йосифа.

Концерт відбувся у церковній школі св.І.Хрестителя, яку на той час прикрасили портретом Ювілята. Біля портрету виднів золотий напис: 1892-1981.

Святочну програму відкрила коротким словом голова сиракюзького Відділу Патріярхального Товариства д-р Галина Клюфас. Мистецьку частину програми почав хор церкви св.І. Хрестителя під керівництвом мгр Марусі Качмар виконанням пісні - молитви „Отче наш" муз. Леонтовича. Після співу слідувала деклямація „Молитва за Патріярха" у виконанні учениці-пластунки Оксани Дупляк. На марґінесі слід згадати, що Оксана вивчила цю молитву з нагоди 88-ліття Патріярха і полюбила її настільки, що відтоді відмовляє її щоденно разом з іншими молитвами.

Святочне, палке та зворушливе слово про Великого Сина української церкви і нашого поневоленого народу сказав мгр Ілля Городецький. Він восновному обговорив десять найважливіших діл-заслуг великого мученика, будівничого та оборонця Української Помісної Католицької Церкви - Блаженнішого Патріярха Йосифа Сліпого. Доповідь була переконлива, вичерпна і будуюча. Присутні нагородили її бурхливими оплесками.

Після доповіді сиракюзькі бандуристки студентки-сестри Уляна і Христина Клюфас по-мистецьки виконали старослов'янський кант „Потоп", муз. Степового. Коли ж затихли звуки бандур, на сцені з'явився маестро Євген Курило з рецитацією поеми „В храмі св.Юра" В.Лепкого. Маестро Курило виконує поетичні твори з тонким відчуттям змісту слова та зі силою переконання. Здається, що автор поеми не міг бажати кращого виконання своїх слів-думок, ніж знайшов в особі нашого гостя — мистця слова з Бінґгемптону.

На закінчення програми церковний хор виконав пісню „Свят, свят, свят" муз. Кошиця, а всі присутні разом проспівали Ювілятові щире многоліттєвіє.

На концерті було біля 100 осіб, в тому — о.митрат Василь Середович та Сестри-монахині.

Микола Дупляк

Патріярше свято в Озон Парку

Громада Озон Парку обходила цьогорічні святкування з нагоди 89-річчя Патріярха Йосифа дуже урочисто. Тиждень перед уродинами, за ініціятивою Відділу Патріярхального Товариства, громада вислала особисті побажання до Риму, а в неділю, 22-го лютого цього року, о. крил. Л.Мудрий відправив Благодарственну Святу Літургію у намірені Патріярха Йосифа, а вірні на заклик стемфордського ординарія в окремих ковертах зложили свій дар любови для Блаженнішого Патріярха.

Пополудні того ж дня Відділ Патріярхального Т-ва влаштував академію, яка відбулася у церковній залі в Озон Парку. Програма академії була дбайливо підготовлена та виконана власними силами, що залишило миле враження. Свято започаткував місцевий церковний хор під дир. проф.Т.Білостоцького молитвою „Отче наш" муз.М. Вербицького.

Свято відкрив голова Відділу Патріярхального Т-ва Роман Крупка, який у своєму короткому слові згадав найважливіщі події з життя Патріярха Йосифа, котре було тісно пов'язане з долею і недолею українського народу. Постать нашого Патріярха — це для нас світло серед темряви, яке вказує нам і вказуватиме грядучим поколінням шлях до нашої великої і світлої мети. Доповідь про Патріярха виголосив проф. Володимир Барагура, який у своєму слові звернув спеціяльну увагу на найважливіші події у житті Патріярха, а саме — студії, як у Богословській Академії, так і закордоном; висвячення у священичий стан, ректор Богословської Академії, висвячення на Архиєпископа й Митрополита Львівського й всея Руси з правом наслідства Слуги Божого Андрея Шептицького; час праці як Митрополит Львівський; ліквідація Українскої Католицької Церкви, заслання, 18-річна каторга у сибірських тайґах та врешті звільнення та приїзд до Риму.

Перший виступ Патріярха Йосифа на II Ватиканському Соборі, на якому соборові отці вітали його, як подвижника віри довгими оплесками, та вставанням із місць. На цьому Соборові наш Патріярх виступив з домаганням привернути належний українській Церкві статус патріярхату. На скликанім ним соборі українських Владик його обирають Патріярхом Львівським та всієї Руси. І тут прийшов перший зудар з Римською курією для східніх церков.

Наш Патріярх працює далі, об'їжджає усі українські поселення, переводить потрібні реформи в нашій церкві, основує Товариство „Св.Софія", завдання якого — засобити нашу церкву потрібними фондами; відкуповує церкву святих Сергія і Вакха, будує Собор святої Софії, Український Католицький Університет та інше. Дещо краще справа представляється зараз. Останні два собори є найращим доказом того, що невсипуща праця нашого Патріярха поволі починає давати овочі. І хоча ще не все так, як цього бажає Патріярх, але все таки його віра та твердий характер поволі перемагають, дасть Бог, що переможуть, і українська католицька церква здобуде належне їй право у Вселенській Церкві і увінчається належним їй повним патріярхатом.

У концертовій частині з деклямацією „Незламному Ісповідникові Віри" Б.Стефанишина виступали учні Школи Українознавства — М.Левицький, Т.Палчинський, К.Васло та Б.Мудрик. „На Йорданській річці" К.Стеценка виконала студентка Н.Гончаренко. Вона рівнож відспівала в супроводі бандури „Потоп" М.Лисенка. Рецитацію „Патріярх" Б.Стефанишина виконав Микола Вітенко. „Привіт Патріярхові від найменших" Р.Завадовича виконала учениця садочка В.Палчинська, яку присутні нагородили рясними оплесками. Ґавот Ф-дур М.Лисенка і Куранта е-моль Косенка виконала на піяні студентка Марта Мачай. Вірш „Отче Наш" деклямувала Н.Гончаренко. Програму цієї вдалої імпрези закінчив місцевий хор під диригентурою проф Т.Білостоцького, який відспівав „Як Сильний Славний" Д.Бортнянського та „Молитва за Патріярха" В.Недільського.

Молитвою „Боже Великий" закінчено цю вдалу академію.

В.З.

У ЛМКЛЮБІ ДОПОВІДАТИМЕ Д-Р ЙОСИП ОРИШКЕВИЧ

Ню Йорк, Н. Й. — Із Літературно-Мистецького Клюбу повідомляють, що в п'ятницю, 27-го березня ц.р. в год. 7-ій вечора, тут у приміщенні цього Клюбу, при 136 Друга авеню, виголосить розповідь д-р Йосип Оришкевич на тему „Великдень у Святій Землі".

Розповідь ілюструватимуть кольорові прозірки. Після неї — питання, відповіді, дискусія.

УВАН ВШАНУЄ ШЕВЧЕНКА

Ню Йорк, Н. Й. — Українська Вільна Академія Наук у ЗСА відбуде тут в неділю, 29-го березня ц. р., о год. 2-ій по полудні у власному приміщенні при 206 Захід 100-та вулиця—наукове засідання присвячене Шевченківським Дням. У програмі: Юрій Лавріненко — „Подорож в Шевченків край (спогади і думки).

СТУДІЙНІ ПОЗИЧКИ

БРАТСЬКА СЛУЖБА УНСОЮЗУ ДЛЯ СВОЇХ ЧЛЕНІВ

СТУДІЙНІ ПОЗИЧКИ УНСОЮЗУ

Починаючи з днем 1-го листопада 1980 р., діти у віці до чотирьох і пів року, які будуть забезпечені на суму 15,000 долярів життєвого забезпечення, матимуть ґарантовану студійну позичку на суму 5,000 дол. Якщо вони будуть забезпечені на суму 25,000 долярів життєвого забезпечення, їм буде ґарантована студійна позичка у висоті 7,500 долярів.

Діти у віці від 5-10 років, забезпечені грамотою на суму 15,000 долярів, матимуть ґарантовану студійну позичку на суму 4,000 долярів. Якщо вони будуть забезпечені на 25,000 долярів, матимуть ґарантовану студійну позичку на суму 6,000 долярів. В даному випадку, забезпечення в УНСоюзі мусить бути грамотою клюси P-20.

Формальне повідомлення про ґарантовану позичку буде вислане разом з грамотою забезпечення, коли вона видана після 1-го листопада 1980 р.

Грамота мусить бути постійно повноправною та з заплаченими всіми вкладками до часу признання студійної позички і на протязі часу її сплачування.

На час позички і її сплачування, грамота мусить бути призначена УНСоюзові, як ґарантія позички. В часі уділювання позички і коли член-студент має менше, як 21 років, сплату позички мусить ґарантувати одно з батьків, або опікун.

Студійна позичка буде розложена на протяг 4-ох років на оплату за студії на коледжі, чи другій високій школі.

Сплачування позички зачинається три місяці після закінчення студій апліканта і вона мусить бути повністю сплачена не більше, як 20-ма чверть-річними ратами.

У випадку, коли б час студій, на який позичка була уділена, був скорочений або перерваний, негайно після цього починається час сплачування позички.

На позичці є малий відсоток у висоті 3% річно від затягненої суми позички. Ці відсотки нагромаджуватимуться на протязі навчання і вони мають бути плачені в часі сплачування позички.